

10 februari 2018

Recht op werk – Vrijwilligerswerk

Kwamen voor het eerst: Saskia J., Albert V., Claire V.L., Maurits G., Diederik J., Jeannine Ernestine V., Luc V.H., Erik T., Frank B., Johny V.

Het thema van deze volksuniversiteit was vrijwilligerswerk. Het is een thema waar we veel over te vertellen hebben. Bijna iedereen van ons doet of heeft wel eens vrijwilligerswerk gedaan. We doen het op allerlei manieren en om verscheidene redenen, maar 1 ding hebben we allemaal gemeen: **we vinden vrijwilligerswerk belangrijk!**

Vrijwilligerswerk is iets nuttigs doen voor jezelf, voor anderen of voor de maatschappij. Het geeft je voldoening, je krijgt waardering en vaak geeft het je zelf energie. Vrijwilligerswerk zorgt ook voor sociaal contact. Het helpt om terug onder de mensen te komen en uit het isolement te geraken. Een deelnemer vertelde: «Ik heb jaren alleen thuis gezeten en durfde niet naar buiten te gaan. Ik heb dan toch een beetje vrijwilligerswerk gezocht, om buiten te komen, en ben er zo verder ingerold.». Vrijwilligerswerk doen we ook niet alleen, maar samen met anderen. We leren veel van elkaar, zoeken samen naar oplossingen en ondersteunen elkaar. We vinden het fijn dat we anderen iets kunnen bijleren en dat we onze ervaring en wijsheid kunnen delen.

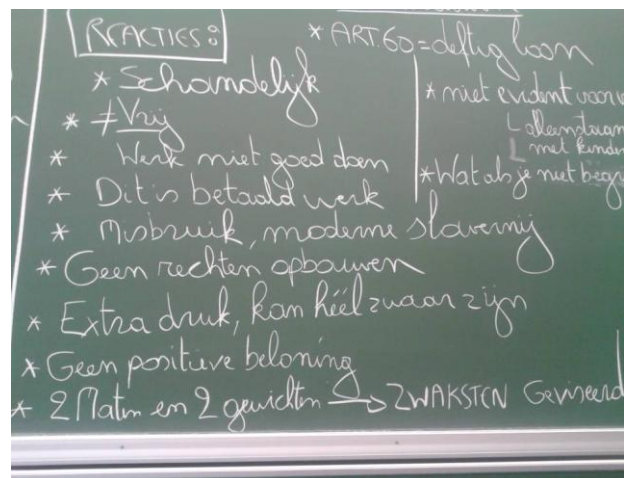

Hierdoor groeien we ook zelf, als persoon. Iemand verwoordde het als volgt: «Ik heb een dakloze man geholpen en ik leerde er mezelf beter door kennen. Door die persoon te helpen, kon ik mijn eigen verleden en moeilijkheden verwerken. Ik leerde hoe ver ik kon gaan en waar mijn eigen grenzen liggen.».

Vrijwilligerswerk hoort op maat te zijn. Dit wilt zeggen dat het aansluit bij jouw mogelijkheden, interesses en noden. Om dit mogelijk te maken moet de organisatie je leren kennen en je begeleiden. Zo weten ze wat je aankan, wat je graag doet en hoe zij jou kunnen helpen om de taken uit te voeren. Daarnaast is het ook belangrijk dat je op een respectvolle en persoonlijke manier behandeld wordt. **Vrijwilligerswerk moet je graag doen, anders hou je het niet vol.** Maar dit wilt niet zeggen dat je zomaar kan doen wat je wilt. Vrijwilligerswerk is niet vrijblijvend, de organisatie vertrouwt erop dat je het werk uitvoert. Maar je mag jezelf wel niet uit het oog verliezen. Té veel willen doen is ook niet goed.

Sommige gemeenten verplichten mensen met een leefloon om vrijwilligerswerk te doen. Dit moet hen helpen om een job te vinden. Dit vinden wij geen vrijwilligerswerk meer en we vrezen dat al het waardevolle van vrijwilligerswerk hierdoor verloren gaat.

Vrijwilligerswerk doe je vanuit jezelf, vanuit je hart. Als je verplicht wordt dan heb je geen motivatie en hou je het niet lang vol. Een deelnemer vertelde dat vrijwilligerswerk hem geholpen heeft om een job te vinden. «Door vrijwilligerswerk te doen, kon ik bij een sollicitatie weer goede referenties voorleggen. Dit hielp me om een job te vinden. Het is ok dat ze mensen aanmoedigen, maar je moet wel zelf kunnen kiezen of je het wilt doen of niet. Je hebt er ook niet altijd iets aan en het moet aansluiten bij wat je echt wilt doen als job.»

We merken ook op dat het uitbuiting kan worden. Worden we niet gewoon gezien als goedkope werkkrachten? We kennen mensen die zoveel uren vrijwilligerswerk doen dat ze eigenlijk een volledige job uitoefenen, maar er wel niet voor betaald worden. Een deelnemer had zelfs het gevoel dat de gemeente hem liever als vrijwilliger houdt dan hem een vaste baan te geven. «Ik doe dat wel graag hé. Maar wie heeft er het meeste genot van? De gemeente of ik?»

Vrijwilligerswerk neemt soms jobs af van anderen. We hoorden de volgende getuigenis: «De buurt werd vroeger proper gehouden door de groendienst van de stad, de Witte Tornado's. Op een bepaald moment was daar geen geld meer voor. Toen het zwerfvuil terug begon te komen, is

de functie van flatwachter opgericht. Dit zijn vrijwilligers die het zwerfvuil oprapen en zo de buurt proper houden. Maar eigenlijk nemen we met ons werk als flatwachter het werk van iemand anders af.» Het gevaar is dat veel laaggeschoolde jobs uitgevoerd zullen worden door vrijwilligers in plaats van volwaardig betaalde werknemers.

Als je een uitkering krijgt en je wilt vrijwilligerswerk doen, dan moet je dit aanvragen aan de juiste instantie. Soms wordt je aanvraag goedgekeurd, soms ook niet. Als je geen aanvraag doet of geen goedkeuring krijgt, maar toch vrijwilligerswerk doet, dan kan je een sanctie krijgen. We ervaren dat de instanties vertrekken vanuit het idee dat je in het zwart werkt of dat je een profiteur bent. Ze denken: «Als je vrijwilligerswerk kan doen, dan kan je ook een vaste job uitoefenen.». Maar vaak klopt dit niet. Vrijwilligerswerk en werk zijn niet hetzelfde: vrijwilligerswerk is meer op maat en vaak minder zwaar dan een job. Deze veronderstelling zorgt er voor dat we schrik hebben om vrijwilligerswerk te doen. We zijn bang dat de instanties zullen zeggen: «Zie je wel dat jij kan werken.». Daarenboven wordt het helpen van burens, familie of vrienden soms ook beschouwd als vrijwilligerswerk of zelfs als zwartwerk. Je kan dan gestraft worden als je bv. boodschappen doet voor iemand of iemand helpt in de tuin. Dit alles zorgt ervoor dat we anderen niet meer spontaan of uitgebreid kunnen helpen. De solidariteit tussen mensen wordt ondermijnd, terwijl solidariteit en vrijwilligerswerk juist erg waardevol zijn. Want stel dat er geen vrijwilligers zouden zijn, hoe zou onze samenleving er dan uitzien?

Deze Echo's werd gemaakt door

Mario, Mark,

Rosa en Swa

Dit verslag en ook foto's zijn terug te vinden op onze facebookpagina (Volksuniversiteit ATD Vierde Wereld Vlaanderen).